

SZIRMAI ISTVÁN ELVTÁRS KITÜNTETÉSE

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa Szirmai Istvánnak, az MSZMP Politikai Bizottsága tagjának, a Központi Bizottság titkárának több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége, politikai és társadalmi munkássága elismerésül 60. születésnapja alkalmából a Magyar Népköztársaság Zászlórendje I. fokozata kitüntetést adományozta. A kitüntetést Kisházi Ödön, az Elnöki Tanács helyettes elnöke nyújtotta át.

*

Szirmai István elvtárs tegnap este Budapesten, az újságíró klubban, a kamerák előtt válaszolt az újságírók kérdéseire, a Magyar Televízió „Mai vendégünk” című műsorának keretében.

Kiegészítések a szovjet ötéves tervhez

A kongresszusi irányelvek közzététele után a Szovjetunióban most kezdődik az 1966–1970-es évekre szóló ötéves terv végleges összeállítása; egy bizottság bírálta el, hogy milyen kiegészítő és módosító javaslatokat vezessenek át az irányelvekbe.

Az ötéves terv fő feladatait összegező fejezetbe például felvették az orvostudományi kutatás speciális fejlesztését. Javasolják az önálló gazdasági elszámolás meghonosítását a tudományos intézmények munkájában.

Az ipar fejlesztésével foglalkozó fejezetben hét kiegészítés van. A legjelentősebb kiegészítéseket a népjóléti fejezetben találjuk. Itt szerepel az az utalás, hogy a népgazdaságban a minimális havi kereset 60

rubelben kell megállapítani, egyidejűleg emelni a közép-es béreket és fizetéseket. Különböző dolgozó kategóriáknál tovább kell csökkenteni, illetve meg kell szüntetni a kereseti adókat.

Az új irányelvekben szerepel a nyugdíjminimum emelése, a dolgozó nők nyugdíj-korhatárának bizonyos munkakörökben 50 évre való leszállítása, a kolhozparasztnak és a munkások azonos nyugdíjellátási rendszerének bevezetése.

Érdekes az az utalás, hogy tetszetősebbé kell tenni az épületek, a lakónegyedek, a városok külső arculatát.

A nemzetközi gazdasági kapcsolatokról szóló fejezetben új a szabadalmak nemzetközi adás-vételének bővítésére vonatkozó javaslat. (MTI)

Szegedi háztetőők felett

Neve: Csizmadia József. Foglalkozása ezzel ellentétben: tetőfedő szakmunkás. Munkaadója: a Szegedi Építőipari Vállalat, munkahe-lyét azonban folyton változtatja ég és föld között a magasban. Hol itt, hol ott, egyszer épülő másszor rozszant régi tetőkön tűnik fel zömök, erőteljes alakja. Az ötagú brigád, amelynek vezetője, sok szegedi háztetővel ismerős már. A szegediek azonban ritkán látják őket; csak lenn, a figyelmeztető táblák utalnak rá, hogy „a tetőn dolgoznak”.

Séta lábzsákban

Mint itt is, a Széchenyi tér 17-es számú ház udvarán. Hosszú kötelet lógat földig a padlástérből kinyúló csiga. Ez a kötel az „utánpótlási vonal”, rajta kuszatják felfelé a „municiót”; cserepet, habarcsot.

Az óriáspadlásról — a régi házaknál mind ilyenek, csupa hatalmas gerenda, széles, erős szarufák, és persze: vastag por mindenütt — egy kibúvónyíláson tornászta magát a tetőre a brigádvezető. Alakja belenyúl a tavaszi égbolt kékjébe. Kopott, fakó ruháját eddig szimpla munkásöltözéknek néztem, most azonban látom a megkülönböztető befejezést, a cipőt is. Azaz, hogy nem cipő ez, hanem lábzsák, vastagon a lábfeire tekert, féllábszárig csavarodó jutavaszon. Ebben a szakmában ez a bakancs, és többet is ér mindennél: nem csúszik, megta-pad a cserepeken, támasztó-köt talál még az apró törmeléken, szemcséken is.

A mély akna

A tető túlsó részén galambok sétálnak, tipegnek. Azok

is vigyázva. Innen nézve mély aknára emlékeztet az udvar.

— Nem fél?

— Nem. Megszoktam. Valahogy úgy vagyok vele, hogy az utcán könnyebben elűt egy autó. Csak egy kis figyelem kell, megérzés, tudni, hogy hova lép az ember. Eddig még komolyabb baleset nem történt sem a munkatársaimmal, sem velem.

A fiatal művezető, Félégyházi Ferenc, meg a szaktárs Keller Lajos is így vélekedik. Valóban, Szegeden nem esett még eddig súlyosan egyetlen tetőfedő sem. Illetve..., az emlékezésből végül mégis kialakul egy szomorú kép, egy segédmunkás tragédiája.

A túloidalt kihajló csigaszerkezetre mutatnak.

Az egyikük valahogy leszakadt — mondja Csizmadia József —, utánakapott, hogy megfogja, de hát nincs ember, aki azt ilyen körülmények között meg tudja tartani. Vele zuhant, azonnal meghalt. Mi azt valljuk: ha esik valami, hadd essen, itt nem lehet kapkodni, nagyon kell vigyázni az egyensúlyra.

A legkisebb tériszony, és...

— Az egyik fiam — három van — most végzi a nyolcadikat — folytatja a brigádvezető. — Nos, az a gyerek úgy jár-ke-l a tető-
kőn, akár a macska. Ő tetőfedőnek készül, pedig nem hívom, inkább küldeném máshová. Mert piszkos, poros szakma ez, erre felé soha-
sem söpör senki, csak a szél. Aztán meg a fiatalok szeretnek virtuskodni, itt pedig nem lehet. A legkisebb tér-

iszony, és úgy érzi az ember, mozog a tető, dől a kémény. Ugye, van, aki nem bírja, hogy lenézzen.

Nyugodtan kihajló a bádogperem fölé, lepillant. En most is mély aknának látom az udvart, ahogy pillantását követem.

— És maga még nem érezte? — kérdelem, amint visszafordítja nyugalmas arcát.

— Még nem. Persze — a tetőn ültében le is kopogja az idő ette cserepeken — beteg sem voltam, a vérnyomásom sem akadékoskodott. Mert akinek magas a vérnyomása, azt fogja el legkényebben a tériszony. Meg ha valaki néhány féldécit megivott. Ugye, Lajos?

A szépszáj ember nevet, rezegnek derekán a biztonságí öv hurkai. Nem, inni aztán igazán csak vizet szabad, abból van bőven, ott áll a habarcsosvödörök mellett a teli kanna, kissé félrekapott fedővel. A brigádvezető egyszer, régen, nem sokkal a háború után megpróbálkozott a vesszedelemmel: törkölyös fejjel kapaszkodott a magasba. Nem is akármilyen tető volt az, hanem a fogadalmi templomé, az pedig mindenképpen „meredek” munka volt. Meg is érintette akkor a veszély, bizony igyekezett lefelé, ahogy csak tudott. Hiába, ita-
losan nem dolgozhat az ember, úgy van ez, mint a sofőröknél.

Léclépcsőkön fölfelé

A tető oldalában széles seb, onnan már felszedték a hibás cserepeket. Kilátszanak a meztelen bordák: a lécek. Ezeket közlekedik felfelé Csizmadia József, mint valami lépcsőn, de alaposan előrehajlva ám, az egyensúly-biztosító, megszokott szögben. Arra — mondja — mindig vigyázni kell, hogy a fölfekvéshez a szarufához közel lépjen az ember, akár cserepeken, akár lécbordákon mozog. Így biztonságos. Jó néhányszor meg is kell tennie ezt az utat, két kézbe fogva a cserepeket. Azután hozzáfog a foltozáshoz, gyorsan, ügyesen tünteti el a padlás sötét háttérét, az egészséges cserepek engedelmesen állnak össze tetővé. A körülbelül méter szélességű, két és fél méter „magas” rés gyorsan fog, de a cserép még gyorsabban.

— Lajcsi! Lajos! Gyere adogatni! — hallom meg a kiáltást elmenőben. Lentről, az udvarról még visszanez-nék, de a csatornapernem eltakarja a tetőfedőt. Talán ez is az oka, hogy olyan keveset tudunk róluk. Pedig sok szép és jó munka dicséri hozzáértésüket, dolgoz kezük a város magasában.

S. M.

Simai Mihály

Ki kit győz le Tápén?

Vass Lajos, a tápéi Tiszatáj Tsz elnöke sok keserőséggel a hangjában mondta március 31-én:

Ma ismét megkíséreltük új szarvasmarha-telepünk át-vételét, de megint nem sikerült. Pedig 8 hónap múlt el tavaly augusztus óta, az építési határidő már akkor lejárt.

Az új telepen két, egyenként 108 férőhelyes tehén-istálló, korszerű tejház, takarmány előkészítő és egy 125 férőhelyes borjúnevelő épület áll. S ha az építők be-tartották volna a határidőt, tán már akkor is késő lett volna. A borjakkal együtt közel 900 darab a közösség szarvasmarha-állománya, ugyanakkor rendes férőhelye csupán 170 jószágának van. Minden állásra két tehén jut. Az egyik borjúpihenőben 6 négyzetméternyi területen 14, a másik ugyanekkora helyen 11 borjút számoltam össze. A gazdaság régi kis birkahodályában 86 egymás hegyére-hátára kötött hízó bikát, üszőt találtam. A hódály mellett áll egy tyúköl, alacsonyra építették, a tyúkok természetéhez mérten. Most mégis 54 nagy jószág van benne. Egy nyári kacsa-
őlbán is marhák kuporog-
nak, egyrészt nem fér oda etetéskor a jászol mellé. A régi löstállóban mostanában is több újszülött borjút agyontapostak az anyaiállatok, elkülönítő hely hiján.

Rosszindulat!

És még mindig nem tudhatjuk: végülis mikor lesz teljesen készen az új telep. Az építők most ismét kész állapotot jelentettek, azonban 8 hónapos késésük miatt kényszerűen elkészt a Hódmezővásárhelyi Gépjármű Vállalat is, mely a gépi technológiai berendezéseket szereli az épületekben, s még nagyon sok munkája van.

Szögi László építésvezető azt mondja: merő rosszindulat-on múltott (a tsz-én) az, hogy nem tudták átadni a telepet. Mert ami kifogást találtak (feltört a beton az egyik istálló előtt, hiányzott a borjúnevelő karamja stb.) azt az átvétel után is pótolhatták volna. Szerinte a tsz a kötbérre „utazik”. Eddig 290 ezer forint kötbérigényt jelentettek be a bírósághoz. Ez a pénz — mondta — a tagoknak akarják kiosztani, ezért van a per.

A tsz kára

Miklós Pál elnökhelyettes szerint azonban szó sincs ilyesmiről. A tsz-nek ennyi kára van a késés miatt, ha nem több. Tavaly 1 millió forintjuk volt marhavásárlásra és 880 ezer forintot vissza kellett adni a banknak, mert az ég alá nem állíthatták a jószágokat. S most mintegy 100 hízó marhával

van kevesebbje a tsz-nek, mint lehetne akkor, ha az ÉM Csongrád megyei Építőipari Vállalat tartotta volna a vállalt határidőt.

Szögi László objektív akadályokra hivatkozik. Hat hónapról már van igazolása, miszerint a Tisza nem engedte folytatni a munkát. Nagy volt a víz, télen nem járt a komp, elbontották a hidat is, a telep pedig túl van a Tiszán. A bíróságra tartozik ennek az igazolás-nak az értékelése. Azonban szerény véleményünk szerint kellene még egy másik írás is, arról, hogy a Tisza 1964 szeptemberében az építés kezdetén nem volt ott, ahol most is oly szeliden folydogál. Így lenne igazán alibi az alibi.

Embereket adtak

A szövetség vezetői bizonyítják, hogy ők megértették az építők téli nehézségeit. A legmarkosabb embereket küldték segítségükre. Őket azonban olyan rosszul fizették, hogy ott akarták hagyni a munkát. A tsz — jószándékkal — bérpótlékokat biztosított nekik. Ezután dolgoztak volna már örömmel, csak hogy amint szaporodtak az építkezésen, a vállalat úgy vonta ki saját embereit innen. Végül még irányítók sem voltak, akik megmondják: mikor mit kell csinálni. Erre a tsz-nek is be kellett látnia: egyszerűen lehetetlen segíteni a vállalatot.

Most ismét félnek a Tiszatáj Tsz vezetői. Akár megnyerik a kötbér-per-t, akár nem, attól tartanak: újabb szerencsétlenség szakad a nyakukba. A többi között a telepen nincs még egyetlen egy szolgálati lakás sem. Tan-
ya sincs a közelben. Kellene még két istálló, újabb borjúnevelő és sok egyéb. Pénz van rá, az építőipari vállalat is megkapta az újabb megbízást. Úgy akarták eredeti-

leg, hogy az első „lépcső” átvétele után a vállalat automatikusan tovább folytatja a munkát. Az építők azonban haragszanak, s most pakolnak és mennek. Egyéb-ként Szögi László építésvezetőnek teljesen igaza van abban, hogy erről ő nem tehet. Csupán azt cselekszi, amire az igazgatósága utasítja.

Tehát a medvetáncoltatás, a „ki kit győz le”-játék tovább tart. Ki tudja meddig? Törődik-e azonban valaki azzal, hogy esetleg milliós veszteségek keletkeznek? Több hús, tej, tejtermék kellene az üzletekbe és exportra. Úgy látszik azonban, ez itt nem számít.

Csepri József

Aktív nyugdíjasok

Aktív nyugdíjasok vagy nyugdíjas aktívák? Az ember nem is tudja, hogyan tisztelje őket, de hogy méltók a tiszteletre, az bizonyos. Kérdemelték, s nemcsak korukkal, dolgozó éveikkel, hanem azzal a változatlan aktivitással is, amelyet mindmáig tanúsítanak.

Ők a kaposok a kenderfonógyár nyugdíjasai között. Az ősz, szemüveges, agilis Ördögh Péterné, a nyugdíjasok csoportjának elnöke, a kistermetű, eleven Báló Piroksa a „szocpolos”, a csendes szavú Péter Lajosné a gazdasági felelős. Velük működik együtt ebben a mozgalmi „utómunkában” Bodarik Istvánné és Gyömbér Ferenc is, mindketten egy-egy tízes nyugdíjas csoport vezetői.

A volt kenderfonóbeliek közül sokan most élnek a nyugalom esztendeit a becsületes, dolgozó, szorgos évek után. De az öregség, a betegség meg-megzavarja ezeket a békés „ősz” napokat. A rászorulóik részére segítség-
összeget biztosított a gyár igazgatósága. Javaslato-t pe-

dig a tízes csoportok vezetői küket huszonnégyben fél évig kitiltották a gyárból, mozgalmi tevékenység miatt. Csak azzal a feltétellel jöhetett vissza, ha szerződésben ígéri, többé nem vesz részt semmilyen mozgalomban.

Az aláírás az éhség kényszere miatt megtörtént ugyan, de az ígért csak ígért maradt, a fiatal munkásnőt semmi sem tántoríthatta el a közös ügytől. Báló Piroksa, mint szakszervezeti vezetőségi tag, ugyancsak utcára került huszonkilencben, a nagy héthetes sztrájk idején.

Példás életük alkonyán ma is teszik, amivel valaha kezdtek: cselekszenek — másokért.

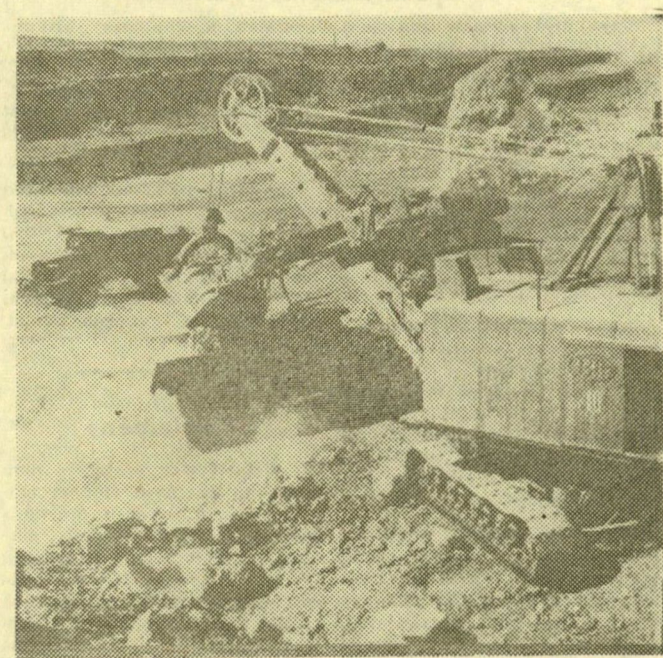
Báló Piroksa emlékezték. Egyi-

Apatitkészletekre bukkantak

A Tien-San-hegység északnyugati részében, a Karatau medencében mintegy 200 km hosszúságú apatit réteg húzódik. Az eddig feltárt apatit készletet körülbelül másfél milliárd tonnára becsülik. Egyelőre még senki nem tudja pontosan megmondani, milyen új dolgokkal örvendeztetni meg a geológusokat ez a sokat ígérő medence.

Karatauban sok minden megváltozott azóta, amióta rábukkantak az apatit készletekre. Az akszaji és a mologvejsnyij bányák már több millió tonna ércet adtak. Működik a dzsambuli szuperfoszfát-gyár, a szuperfoszfát finomító, üzembe helyezték a csimkenti szuperfoszfát-só gyárat. A jelenlegi tervidőszak alatt a karataui természeti kincsekre hatalmas vegyipari komplexumot telepítenek. Még három-négy év és a Karatau medence 13–14 millió tonna apatitot ad évente.

Az iparvidék igen sok gépet kapott: 250 lóerős bulldo-
zereket, termelékeny fűrész-
peket helyeztek munkába. A

Tien-San hegység lábánál, a bányák tözsomzedságában, új város épül.

A képen: apatit bánya Ka-
zahsztán déli részében, a Dzsambuli területen.